

Kosztur András (Debreceni Egyetem/Károlyi Egyetem Prága)

Az 1917-es forradalmak értékelése az orosz emigráció körében

A bolsevik hatalomátvételt követően számos, az új rendszerrel nem szimpatizáló vagy gyanúsaként ítélt orosz tudós, arisztokrata, politikus volt kénytelen elhagyni szülőföldjét, és Európa különböző országaiba emigrálni. A külföldre kényszerített gondolkodók pezsgő orosz kulturális életet alakítottak ki Európa számos nagyvárosában. Jelentős orosz kolóniák alakultak ki Párizsban, Berlinben, Belgrádban, Szófiában, Isztambulban és Prágában. Úgy vélhetnénk, hogy a hazájukban bekövetkezett változásokról egyöntetűen negatív kép alakult ki azokban, akik számára ezen változások gyakran egzisztenciájuk elvesztését hozták magukkal, azonban a helyzet valójában ennél árnyaltabb. Az orosz emigráció megőrizte az otthoni politikai környezet sokszínűségét – sőt, talán még tagoltabbá vált –, és az irányzatok sokasága az orosz forradalmak megítélésének különbözőségét is magával hozta. A monarchisták az 1917 előtti rendszer teljes restaurációját követelték, míg a szemenovisták a bolsevik rendszerrel való kiegyezést szorgalmazták, mivel úgy vélték, az orosz forradalom internacionalistából nemzetivé vált. Az eurázsianisták külön utas pozíciója ebben a kérdésben is megnyilvánult: elutasítván a Nagy Péter utáni európai orientációjú rendszert, elfogadták a forradalom történelmi szükségszerűségét, azonban a bolsevik rezsimeket is elvetették – azt sajátjukkal kívánták felváltani. Előadásomban a két világháború közötti orosz emigráció főbb politikai irányzatainak az 1917-es forradalomról kialakított álláspontját mutatom be.

Varga Tímea (PTE Grastyán Endre Szakkollégium)

Nagy-Britannia közel-keleti politikája 1918 és 1923 között

Előadásomban a 20. század első felének egyik legmeghatározóbb nagyhatalmának, a világbirodalommal rendelkező Nagy-Britanniának közel-keleti politikáját, valamint térségbeli érdekeit kívánom bemutatni; az első világháború, valamint az azt követő öt év során, amelyet a Törökországgal kötött lausanne-i béke zárt le. Kutatásom során arra kerestem a választ, hogy milyen érdekekkel rendelkezett Nagy-Britannia a térségben, és azokat hogyan tudta érvényesíteni a világháborút lezáró békekötések során, valamint azt, hogy ennek milyen hosszú távú hatásai lehettek a térségben élők számára. Ezen belül is különös hangsúlyt fektettem a szorosok és Konstantinápoly, valamint a brit mandátumterületek, azaz Mezopotámia és Palesztina helyzetére. A kutatásaim alapján arra a megállapításra jutottam, hogy Nagy-Britannia érdekeltségei és azok érvényesítése nagyban hozzájárult több közel-keleti konfliktus kialakulásához, illetve továbbfejlődéséhez, és így ahhoz, hogy a Közel-Kelet még a 21. században is a világ egyik legjelentősebb konfliktusgóca – ezt szeretném röviden összefoglalni a konferencia keretein belül.